

Ustavni sud Republike Srpske, na osnovu člana 115. Ustava Republike Srpske, člana 37. stav 1. tačka a) i člana 61. stav 1. tačka d) Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), na sjednici održanoj 17. jula 2024. godine, d o n i o j e

R J E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti člana 8. stav 2. Pravilnika o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma („Službeni list SRBiH“ broj 46/89).

O b r a z l o ž e n j e

Vitomir Tošić iz Banje Luke dao je Ustavnom sudu Republike Srpske (u daljem tekstu: Sud) inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti (označenu kao „molba za preispitivanje ustavnosti propisa“) Pravilnika o dozvoljenim granicama intenziteta buke, smatrajući da je član 8. stav 2. shodno Tabeli 3, pod F 1. navedenog pravilnika protivan Ustavu Republike Srpske, tačnije da „kao takav nije primjenjiv u praksi“, te da ga je, stoga, potrebno „staviti van snage“.

S obzirom na to da inicijativa nije sadržavala sve neophodne podatke za dalje postupanje Suda u ovoj pravnoj stvari, Sud je od davaoca inicijative, u smislu čl. 33. i 39. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske, zatražio da odredi tačan naziv akta koji osporava, a imajući u vidu da je u spis predmeta priložen Pravilnik o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma („Službeni list SRBiH“ broj 46/89), a ne Pravilnik o dozvoljenim granicama intenziteta buke, čija ocjena ustavnosti je tražena inicijativom, kao i da se izjasni da li osporava ustavnost člana 8. stav 2. Pravilnika o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma, odredbu u Tabeli 3. pod F 1. istog pravilnika, ili ovaj pravilnik u cjelini, te da naznači odredbe Ustava Republike Srpske za koje smatra da su povrijeđene Pravilnikom o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma ili odredbama istog koje eventualno osporava, kao i da navede ustavnopravne razloge na kojima zasniva svoju inicijativu. Davalac inicijative je upozoren da ukoliko u ostavljenom roku ne postupi shodno traženju Suda, njegova inicijativa neće biti prihvaćena.

Postupajući prema nalogu Suda, davalac inicijative precizirao je naziv pravilnika čije odredbe osporava i ističe da je riječ o Pravilniku o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma („Službeni list SRBiH“ broj 46/89) (dalje: Pravilnik), te smatra da su propisivanjem kao u Pravilniku investitori dovedeni u privilegovan položaj u odnosu na vlasnike stanova, jer, s obzirom na upotrebu savremenih građevinskih materijala koji, između ostalog, obezbjeđuju zvučnu izolaciju, vlasnici stanova iza zatvorenih prozora i vrata ne mogu da dokažu prisustvo buke u unutrašnjem prostoru, dok je investitorima omogućena gradnja u neposrednoj blizini izvora buke. U inicijativi se dalje navodi da davalac inicijative ima lično uvjerenje da je nepravilno mjeriti unutrašnju buku u stanu iza zatvorenih prozora i vrata u odnosu na njen spoljašnji izvor, te da očekuje da Sud ovakvo uvjerenje potvrdi. U tom smislu, davalac inicijative, pozivajući se na građansku neravnopravnost, iako je prethodno smatrao da je osporeni pravilnik suprotan Ustavu Republike Srpske i da je kao takav neprimjenjiv, u dopuni svoje inicijative iznosi svoj zahtjev da se odredba člana 8. stav 2. Pravilnika izmijeni, tako da se u istoj riječ „zatvoreni“ zamijeni riječju „otvoreni“, i da se Pravilnik sa navedenom izmjenom nastavi primjenjivati.

U odgovoru na navode iz inicijative koji je Sudu dostavilo Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju ističe se da su isti neosnovani. Navodi se da su Zakonom o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 71/12, 79/15 i 70/20) načelno definisani

svi vidovi djelatnosti koji opterećuju životnu sredinu, te da u Republici Srpskoj ne postoji zakon koji sveobuhvatno reguliše oblast buke. Posebno se naglašava da donošenjem Pravilnika o graničnim vrijednostima intenziteta buke („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 2/23) osporena odredba Pravilnika nije stavljena van snage, te da u Republici Srpskoj ne postoji drugi propis koji uređuje oblast unutrašnje buke. Nadalje se navodi da je unutrašnju buku moguće mjeriti samo na način kako je to određeno osporenim odredbom Pravilnika, ta da nijedna nižestepena odluka koja se ticala primjene ove odredbe nije ocijenjena kao nepravilna i nezakonita, zbog čega nisu osnovani navodi o neprimjenjivosti iste.

Pravilnik o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma („Službeni list SRBiH“ broj 46/89) donio je 26. decembra 1989. godine Republički komitet za zdravstvo, rad i socijalnu zaštitu, u saglasnosti sa Republičkim sekretarijatom za prostorno uređenje i zaštitu okoline, na osnovu člana 71. stav 3. Zakona o prostornom uređenju - Prečišćeni tekst („Službeni list SRBiH“ br. 9/87, 25/88 i 24/89). Ovim pravilnikom propisane su dozvoljene granice zvuka i šuma (u daljem tekstu: nivo buke) (član 1. Pravilnika), a odredbe istog se odnose na sva područja prirodne i izrađene životne sredine, te prostorije za stanovanje i boravak ljudi (član 2. stav 1. Pravilnika).

Sud konstatuje da je Ustavnim zakonom za sprovođenje Ustava Srpske Republike Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik srpskog naroda u BiH“ broj 3/92) propisano da će se do donošenja odgovarajućih zakona i drugih propisa Republike primjenjivati zakoni i drugi propisi SRBiH, koji su u saglasnosti sa Ustavom Republike i koji nisu u suprotnosti sa zakonima i drugim propisima koje je donijela Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, odnosno Narodna skupština (član 12. tog zakona).

Članom 8. stav 2. Pravilnika je propisano da se unutrašnja buka mjeri kod zatvorenih prozora i vrata u srednjem dijelu prostorije, najmanje 1 m od unutrašnjih površina, kao i da se buka izražava kao ekvivalentni 15-minutni nivo Leq u dB (A).

Pored ovoga, u Tabeli 3, koja čini sastavni dio ovog pravilnika, utvrđeni su dozvoljeni nivoi buke u zatvorenim prostorijama, te su pod oznakom red. br. F1, na koje propisivanje se, bez osporavanja, referiše u inicijativi, utvrđeni najviši dozvoljeni nivoi buke u boravišnim prostorijama od izvora buke u zgradi i stacionarnih izvora izvan zgrade, i to danju 40, a noću 30, izraženi kao ekvivalentni 15-minutni nivo Leq u dB (A).

Sud je ocjenjujući inicijativu imao u vidu da se Zakonom o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 71/12, 79/15 i 70/20) uređuje zaštita životne sredine radi njenog očuvanja, smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi, te osiguravanja i poboljšavanja kvaliteta života, zaštita svih elemenata životne sredine, informisanje i pristup informacijama u oblasti zaštite životne sredine, planiranje i zaštita životne sredine, strateška procjena uticaja i procjena uticaja na životnu sredinu, postupak izdavanja ekoloških dozvola i sprečavanja nesreća velikih razmjera, sistem označavanja i upravljanje zaštitom životne sredine, finansiranje aktivnosti u vezi sa životnom sredinom, odgovornost za štetu nanесenu životnoj sredini, kao i prava i obaveze pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnosti utvrđene ovim zakonom (član 1); da se zaštita od buke uređuje propisom koji donosi ministar, a kojim se detaljnije propisuju granične vrijednosti intenziteta buke u područjima prirodne i izgrađene životne sredine u skladu sa utvrđenom namjenom područja, način mjerenja buke na otvorenom i u zatvorenom prostoru, kao i prostorni razmještaj područja (zona) (član 23. stav 2. i član 134. stav 5. tačka i).

Takođe, Sud je utvrdio da je ministar za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju na osnovu ovlašćenja sadržanog u članu 23. stav 2. Zakona o zaštiti životne sredine i članu 76. stav 2. Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 115/18, 111/21, 15/22 i 56/22) donio Pravilnik o graničnim vrijednostima intenziteta buke ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 2/23), kojim se propisuju granične vrijednosti intenziteta buke u područjima prirodne i izgrađene životne sredine u skladu sa utvrđenom namjenom područja, način mjerenja buke na otvorenom i u zatvorenom prostoru, kao i prostorni razmještaj područja (zona) (član 1); da su granične vrijednosti indikatora buke u naseljenim mjestima, na otvorenom i u zatvorenom prostoru date u Prilogu 2 ovog pravilnika (član 5 stav 4); da su u Prilogu 2 ovog pravilnika propisane granične vrijednosti indikatora buke (Prilog 2), da su u Prilogu 3 propisane metode za ocjenjivanje indikatora buke u životnoj sredini (Prilog 3); te da se odredbama ovog pravilnika ne uređuje način mjerenja intenziteta buke u zatvorenom prostoru, što je predmet regulisanja u osporenom pravilniku.

U postupku razmatranja navoda iz inicijative Sud je uzeo u obzir da prema članu 115. Ustava Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i o saglasnosti propisa i opštih akata sa zakonom.

Polazeći od izloženog, a imajući u vidu sadržinu podnesene inicijative, Sud je utvrdio da se istom, u suštini, dovodi u pitanje cjelishodnost rješenja koja je donosilac osporenog pravilnika propisao, odnosno izražava nezadovoljstvo načinom na koji je donosilac u osporenom pravilniku uredio predmetnu materiju, te istovremeno smatra da je pravilno drugačije rješenje, koje i sâm podnosilac u inicijativi navodi.

U tom smislu, prema stanovištu Suda, podnesena inicijativa, bez obzira na to što se u istoj ukazuje na nesaglasnost odredbe člana 8. stav 2. Pravilnika sa Ustavom zajemčenom jednakošću građana, po svom sadržaju i obrazloženju, uključujući nedostatak navođenja razloga relevantnih za raspravljanje ove ustavnosudske stvari, u suštini ne predstavlja stvarni zahtjev za ocjenjivanje ustavnosti u smislu nadležnosti ovog suda utvrđene članom 115. Ustava. Saglasno navedenoj ustavnoj odredbi nije u nadležnosti Suda da cijeni cjelishodnost osporenog propisivanja, niti da ocjenjuje rezultate i posljedice njegove primjene, kao ni navode davaoca inicijative o mogućnostima i potrebama drugačijeg uređenja predmetne materije.

Imajući u vidu navedeno, Sud je, na osnovu člana 37. stav 1. tačka a) Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), odlučio da zbog nenadležnosti ne prihvati datu inicijativu.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Suda mr Džerard Selman i sudije: Vojin Bojanić, Svetlana Brković, Amor Bukić, Zlatko Kulenović, prof. dr Radomir V. Lukić, prof. dr Ivanka Marković, prof. dr Darko Radić i akademik prof. dr Snežana Savić.

PREDSJEDNIK
USTAVNOG SUDA
Mr Džerard Selman

Broj: U-75/23

17. jul 2024. godine